27/07/2021

Τα θαύματα εν ζωή της Οσίας Ειρήνης της Χρυσοβαλάντου

/ Βίοι Αγίων

Η οσία Ειρήνη ζούσε στην Καππαδοκία στους κόλπους πλούσιας και ευγενούς οικογένειας, μετά τον θάνατο του εικονομάχου αυτοκράτορα Θεοφίλου (842). Όταν η Θεοδώρα ανέλαβε την αντιβασιλεία, αναζήτησε σε όλη την Αυτοκρατορία σύζυγο για το γιό της, τον αυτοκράτορα Μιχαήλ Γ' (842-867). Οι απεσταλμένοι της αυλής πρόσεξαν την ομορφιά και ευγένεια των ηθών της Ειρήνης και την έστειλαν στην Κωνσταντινούπολη μαζί με την αδελφή της, η οποία

παντρεύτηκε αργότερα τον καίσαρα Βάρδα, αδελφό της Θεοδώρας.

Στον δρόμο τους πέρασαν κοντά από το όρος Όλυμπος της Βιθυνίας και **η Ειρήνη επισκέφθηκε τον άγιο Ιωαννίκιο τον Μέγα, ο οποίος την χαιρέτησε προλέγοντας ότι θα γινόταν ηγουμένη της Μονής Χρυσοβαλάντου**. Η θεία Πρόνοια εμπόδισε τον γάμο της με τον αυτοκράτορα και, με την καρδιά της ξαλαφρωμένη και γεμάτη χαρά, μοίρασε τα υπάρχοντα της και αποσύρθηκε στην Μονή Χρυσοβαλάντου, την όποια είχε ιδρύσει ο πατρίκιος Νικήτας (Νικόλαος), κοντά στην στέρνα του Άσπαρ, σε τόπο ευάερο, μακριά από τις πλατείες και τα θορυβώδη μέρη. Στη μοναχική κουρά της, μαζί με τις τρίχες της κεφαλής **έκοψε και κάθε δεσμό που την κρατούσε στον κόσμο και δόθηκε με ζήλο στους ασκητικούς αγώνες** γνωρίζοντας ότι στο μέτρο που εξασθενίζει το σώμα, ο εσωτερικός άνθρωπος ανακαινίζεται και πλησιάζει το Θεό. Έχοντας μόνο ένα χιτώνα που άλλαζε μία φορά το χρόνο, τρεφόμενη με νερό και ψωμί, υποτασσόταν πρόθυμα και με χαρά σε ό,τι της όριζαν αγνοώντας τις αντιρρήσεις και τους γογγυσμούς. Η διαρκής κατάνυξη χαροποιούσε τη καρδιά της και έκανε το πρόσωπο της να λάμπει και σαν γόνιμη γη έφερε τους πλούσιους καρπούς των αγίων αρετών. **Έβλεπε όλες τις αδελφές της σαν βασίλισσες και θεωρούσε τον εαυτό της ως θεραπαινίδα τους, προσφερόμενη στις πιο ευτελείς εργασίες για να τις διακονεί**. **Από το στόμα της έβγαιναν μόνο λόγια των Γραφών ή των αγίων Πατέρων**, τους οποίους μελετούσε αδιάκοπα. Ενώ ήταν λιγότερο από έναν χρόνο στο μοναστήρι, έχοντας διαβάσει με θαυμασμό τον βίο του αγίου Αρσενίου, ο οποίος προσευχόταν από τη δύση του ηλίου έως την αυγή, προσπάθησε να τον μιμηθεί. Και με τη βοήθεια της θείας χάριτος κατάφερε σιγά-σιγά να στέκει όρθια, με υψωμένα τα χέρια σε προσευχή, όλη την ήμερα και όλη τη νύκτα. Αγωνιζόταν με τέτοια σοφία να δουλαγωγήσει το σώμα στην ανάταση της ψυχής της προς το Θεό, ώστε καμία μέθοδος του δαίμονα δεν μπορούσε να την πλήξει. Όταν εκείνος της υπέβαλλε μνήμες από τη δόξα και την ευμάρεια της ζωής που είχε εγκαταλείψει, πήγαινε να εξομολογηθεί τους λογισμούς της στην ηγουμένη της, διπλασίαζε την άσκησή της και αμέσως ελευθερωνόταν από τις αναμνήσεις αυτές.

Μετά το θάνατο της ηγουμένης, υποδείχθηκε παρά τη θέλησή της ως διάδοχος της και χειροτονήθηκε από τον πατριάρχη άγιο Μεθόδιο. Ενθυμούμενη την προφητεία του αγίου Ιωαννικίου και λογίζοντας ως καθήκον της να μη αναζητεί τα αρεστά στην ίδια έζησε έκτοτε ως άγγελος επίγειος, επιμηκύνοντας τις νηστείες της, προσευχόμενη όλη τη νύκτα και κάνοντας αμέτρητες μετάνοιες. Με τα μέσα αυτά προσείλκυσε τη χάρη του Θεού και έλαβε

τόση σοφία, ώστε να μπορεί να οδηγεί πλήθος ψυχών στην οδό της Σωτηρίας. **Ζητούσε από τις αδελφές να μην την θεωρούν ως ανώτερή τους, άλλα ως μία συμμονάστριά τους που είχε ορισθεί να τις υπηρετεί. Με γλυκύτητα και υπομονή τις συμβούλευε να πολιτεύονται στα πάντα κατά το πνεύμα του Ευαγγελίου**, αποτάσσοντας τα μάταια θέλγητρα της δόξας και της εκτίμησης των ανθρώπων. Αν δεν ήθελαν η αποταγή τους να είναι επιφανειακή, όφειλαν να φροντίζουν να διατηρούν όχι μόνο την αγνεία τους, αλλά και την πραότητα, αρετές υπεράνω της φύσης που χαρίζονται από το Χριστό σε όσους προσεύχονται με πίστη. Ό,τι κι αν κατακτούσαν, συμβούλευε τις μαθήτριες της να το θεωρούν ως δώρο του Θεού και να έχουν αδιαλείπτως κατάνυξη αναπέμποντας ευχαριστίες. Απαγόρευε εξάλλου σ' αυτές να προσεύχονται για την υγεία τους, λέγοντας ότι τίποτε δεν είναι λυσιτελέστερο για τη ψυχή από την ασθένεια που γίνεται δεκτή με ευγνωμοσύνη.

Έχοντας λάβει από άγγελο Κυρίου το προορατικό χάρισμα, η οσία ήταν σαν προφήτης του Θεού στη μονή της. Αφού αναπαυόταν για λίγο μετά την Ακολουθία του Όρθρου, **καλούσε τις αδελφές και μία-μία, με τέχνη και διάκριση, τις βοηθούσε να εμφανίζονται αγνές και ανυπόκριτες ενώπιον του Θεού**, αποκαλύπτοντάς τους, τους πιο κρυφούς λογισμούς τους. Γρήγορα κατέστη περιώνυμη σε όλη τη Βασιλεύουσα για τις αρετές και την σοφία με την οποία καθοδηγούσε την αδελφότητά της, ώστε κάθε είδους άνθρωποι, πλούσιοι και πτωχοί, μικροί και τρανοί, προσέρχονταν κοντά της για να λάβουν τις συμβουλές της και να εναποθέσουν την ελπίδα τους στις προσευχές της. Σε όλους δίδασκε την ωφέλεια της μετανοίας, που σε κάθε στιγμή μπορεί να καταστήσει το Θεό ευμενή έναντί μας.

Με τη στήριξη της θείας χάριτος πρόκοβε ασταμάτητα στην άσκηση και την καθαρή προσευχή. Κατά τη Μεγάλη Τεσσαρακοστή, μέχρι το Πάσχα, δεν έτρωγε ψωμί, αλλά λίγα μόνο λαχανικά, μία φορά την εβδομάδα. Η ολονύκτια αγρυπνία της είχε γίνει τόσο φυσική όσο ο ύπνος στους άλλους ανθρώπους, και περνούσε τις νύκτες της με τα χέρια υψωμένα στον ουρανό, βυθισμένη σε άγιες θεωρίες. Μερικές φορές, έμενε στη στάση αυτή δύο ημέρες συνέχεια, ακόμη και μία ολόκληρη εβδομάδα, σε σημείο που οι μαθήτριες της χρειαζόταν στο τέλος να την βοηθήσουν να κατεβάσει τα μουδιασμένα χέρια της. Μία νύκτα, μια μοναχή κοιτάζοντας στην αυλή είδε την οσία Ειρήνη να προσεύχεται ανυψωμένη θαυματουργικά από το έδαφος, ενώ τα δύο πελώρια κυπαρίσσια που ορθώνονταν στην αυλή του μοναστηριού είχαν λυγίσει τις κορφές τους μέχρι το έδαφος¯ επανήλθαν δε στη θέση τους μόνο όταν σφραγίστηκαν από την οσία με το σημείο του Σταυρού. **Αυτή η νυκτερινή προσευχή ήταν φοβερή για τους δαίμονες, οι οποίοι διπλασίαζαν τις επιθέσεις τους μέσα στη νύκτα.**

Μία φορά ένας από αυτούς έριξε πάνω της το αναμμένο φιτίλι μιας κανδήλας. Τα ρούχα της Ειρήνης πήραν αμέσως φωτιά. Παρέμεινε ωστόσο ατάραχη και θα είχε καεί ολόκληρη αν μία μοναχή που ξύπνησε από τη μυρωδιά της σάρκας και των ρούχων που καίγονταν δεν έμπαινε στο κελλί της ηγουμένης παραβιάζοντας την πόρτα. Μέσα στους πυκνούς καπνούς είδε την οσία στις φλόγες όρθια και απαθή να προσεύχεται. Καθώς την έσπρωξε προσπαθώντας να σβήσει τις φλόγες, η Ειρήνη χαμήλωσε τα χέρια της και της είπε επιτιμητικά: «Γιατί μου στέρησες μια τόσο μεγάλη απόλαυση με την απότομη αυτή παρέμβασή σου; Ένας άγγελος στεκόταν μπροστά μου πλέκοντας μου ένα στεφάνι από άφθαρτα άνθη, τέτοια που δεν έχει δει ανθρώπου μάτι και ήταν έτοιμος να με πάρει από δω, όταν εσύ τον έδιωξες». Κι όταν η μαθήτριά της ξεκόλλησε τα κουρέλια του υφάσματος από τη σάρκα της, θεσπέσια ευωδία γέμισε το μοναστήρι.

Μια άλλη φορά ένας ναυτικός που ήλθε από την Πάτμο παρουσιάστηκε στο μοναστήρι και έδωσε στην οσία τρία υπέροχα μήλα, τα οποία ο άγιος Απόστολος Ιωάννης του είχε αναθέσει να της παραδώσει. **Το πρώτο μήλο στάθηκε αρκετό να την τρέφει για σαράντα μέρες, κατά τις οποίες το στόμα της ανέδιδε μία υπερκόσμια ευωδιά**· μοίρασε το δεύτερο στην αδελφότητα τη Μεγάλη Πέμπτη και κράτησε το τρίτο ως ακριβό φυλαχτό, αρραβώνα των άφθαρτων αγαθών του Παραδείσου.

Χάρις στο προφητικό χάρισμα, **η Ειρήνη τέλεσε πλήθος άλλων θαυμάτων και πρόβλεψε συγκεκριμένα την δολοφονία του Βάρδα, την οποία ακολούθησε λίγο αργότερα εκείνη του Μιχαήλ Γ’ (867), καθώς και την ανάληψη της εξουσίας από τον Βασίλειο Α’ τον Μακεδόνα**. Με τη βοήθεια του αγίου Βασιλείου του Μεγάλου και της αγίας Αναστασίας της Φαρμακολύτριας θεράπευσε δαιμονισμένους και έσωσε ένα συγγενή της, τον οποίο ο αυτοκράτορας είχε κατά νου να εκτελέσει ως προδότη, εμφανιζόμενη στον ηγεμόνα, απαστράπτουσα και πλήρης δόξης. Ο αυτοκράτορας Βασίλειος αναγνώρισε το σφάλμα του, ζήτησε συγγνώμη και από τότε έδειξε την ευμένειά του απέναντι στο μοναστήρι.

Η οσία Ειρήνη έφθασε σε ηλικία εκατόν τριών ετών, διατηρώντας όλη τη δροσιά και τη φυσική ομορφιά της, σημάδι του κάλλους της ψυχής της. Ο φύλακας Άγγελος της την προειδοποίησε ένα χρόνο πριν για το θάνατό της και όταν έφθασε η ημέρα συγκέντρωσε τις αδελφές της, όρισε την ηγουμένη που είχε επιλέξει ο Θεός και αφού τις προέτρεψε να περιφρονούν ό,τι είναι πρόσκαιρο ώστε να ζουν τον αγαπημένο Νυμφίο τους, **έκλεισε γαλήνια τα μάτια της και παρέδωσε τη ψυχή της στα χέρια του Θεού**. Ενταφιάσθηκε στο παρεκκλήσι του αγίου μάρτυρος Θεοδώρου και ο τάφος της ανέδιδε διαρκώς μία ουράνια ευωδία, φανερώνοντας σε όλους την παρρησία που είχε αποκτήσει στο

Θεό, ενώ μέχρι τις ημέρες μας η οσία Ειρήνη δεν παύει να μεσιτεύει γι’ αυτούς που την επικαλούνται με πίστη.

ΠΗΓΗ: ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑΣ – ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ